

Sparisjóður Suður-Píngeyinga ses.

Árshlutareikningur

1.1.-30.6.2016

Sparisjóður Suður-Píngeyinga ses.

Kjarna

650 Laugar

kt. 530990-2149

Sparisjóður Suður-Þingeyinga

Árshlutareikningur

1.1.-30.6.2016

Efnisyfirlit

Skýrsla stjórnar og sparisjóðsstjóra	2
Áritun óháðra endurskoðenda	3
Rekstrarreikningur	4
Efnahagsreikningur	5
Eiginfjáryfirlit	6
Yfirlit um sjóðstreymi	7
Skýringar	8-24

Skýrsla stjórnar

Árshlutareikningur Sparisjóðs Suður-Þingeyinga fyrstu sex mánuði ársins 2016 er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um reikningsskil lánastofnana.

Afkoma og eigið fé

Samkvæmt rekstrarreikningi nam hagnaður tímabilsins 39,8 millj. kr. eftir skatta, samanborið við 12,3 millj. kr. hagnað fyrstu sex mánuðina 2015. Samkvæmt efnahagsreikningi nema eignir sjóðsins 6.580 millj. kr. og er bókfært eigið fé í lok árs 528 millj. kr. Eiginfjárlutfall samkvæmt ákvæðum 84. greinar laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki 30.06.2016 var 16,5% en var 13,2% í árslok 2015. Samkvæmt lögum er lágmarks eiginfjárlutfall fjármálafyrirtækja 8%. Fjármálaeftirlitið hefur lokið við mat á eiginfjárþörf sparisjóðsins samkvæmt svonefndu SREP ferli og er eiginfjárfrafa skv. því mati 12,17%. Með bréfi dagsettu 1. mars 2016 kynnti Fjármálaeftirlitið ákvörðun sína um álagningu eiginfjárauka á fjármálafyrirtæki. Heildar eigið fé Sparisjóðs Suður-Þingeyinga skal samkvæmt nýrri álagningu vera 13,2% frá 1. janúar 2016, 14,2% frá 1. apríl 2016, 15,0% frá 1. júní 2016, 17,2% frá 1. janúar 2017, 17,7% frá 1. janúar 2018 og 18,7% frá 1. janúar 2019. Hluti eiginfjáraukanna tekur mið af þjóffélagsaðstæðum og getur breyst með breyttum aðstæðum. Ljóst er að lítið má út af bera í rekstri sjóðsins til að eiginfjárlutfall hans fari undir þá kröfu sem Fjármálaeftirlitið hefur sett sjóðnum.

Í lok tímabils voru stofnfjáraðilar 256 og nam stofnfé sjóðsins 90,5 millj. kr. Enginn stofnfjäreigandi átti yfir 5% eignarhlut í sparisjóðnum.

Álit og áritun stjórnar og sparisjóðsstjóra

Samkvæmt bestu vitneskju stjórnar og sparisjóðsstjóra er árshlutareikningur sparisjóðsins í samræmi við lög um ársreikninga og reikningsskil lánastofnana. Er það álit stjórnar og sparisjóðsstjóra að árshlutareikningurinn gefi glögga mynd af eignum, skuldum og fjárhagsstöðu 30. júní 2016, rekstrarafkomu sjóðsins og breytingu á handbæru fé fystu sex mánuði ársins 2016.

Stjórn og sparisjóðsstjóri Sparisjóðs Suður-Þingeyinga staðfesta hér með árshlutareikning fyrstu sex mánuði ársins 2016 með undirritun sinni.

Laugum, 31. ágúst 2016

Í stjórn

Þóri Þórisson

Helsi Heitinsson

R. Myrd.

Margrjet H. Árnadóttir

Jóhanna Dóttir

Sparisjóðsstjóri

Ólafur Sigur.

Áritun óháðra endurskoðanda

Til stjórnar og stofnfjáraðila í Sparisjóði Suður-Þingeyinga

Við höfum kannað meðfylgjandi árshlutareikning Sparisjóðs Suður-Þingeyinga fyrir tímabilið 1. janúar til 30. júní 2016. Árshlutareikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar, rekstrarreikning, efnahagsreikning, yfirlit um breytingu á eigin fé, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Ábyrgð stjórnar og sparisjóðsstjóra á ársreikningnum

Stjórn og sparisjóðsstjóri eru ábyrgir fyrir gerð og framsetningu árshlutareikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um reikningsskil lánastofnana.

Ábyrgð endurskoðanda

Ábyrgð okkar felst í ályktun okkar um árshlutareikninginn sem byggir á könnuninni.

Umfang könnunar

Könnun okkar var unnin í samræmi við alþjóðlegan staðal ISRE 2410, sem fjallar um könnun óháðs endurskoðanda á árshlutareikningum. Slík könnun felur í sér fyrirspurnir, einkum til starfsmanna sem eru ábyrgir fyrir fjármálum og reikningsskilum sjóðsins ásamt greiningum á hinum ýmsu liðum reikningsskilanna og öðrum könnunaraðgerðum. Könnun felur ekki í sér jafn viðtækar aðgerðir og endurskoðun sem unnin er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla og er því ekki víst að við fáum vitneskju um öll mikilvæg atriði sem gætu komið í ljós við endurskoðun. Þar af leiðandi látum við álit um endurskoðun ekki í ljós.

Ályktun

Við könnun okkar kom ekkert fram sem bendir til annars en að árshlutareikningurinn gefi glögga mynd af afkomu sjóðsins á tímabilinu, efnahag hans 30. júní 2016 og breytingu á handbæru fé á tímabilinu, í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um reikningsskil lánastofnana.

Ábending

Án þess að gera fyrirvara við ályktun okkar viljum við vekja athygli á skýringu númer 19 í árshlutareikningnum þar sem fram kemur að reiknað eiginfjárlutfall sjóðsins nam 16,53% þann 30.06.2016 en það var 13,2% í árslok 2015. Það er yfir kröfu sem Fjármálaeftirlitið hefur sett sjóðnum samkvæmt svokölluðu SREP ferli sem er 12,17% en með tilkomu eiginfjárauka sem lagðir eru á fjármálastofnanir í landinu í áföngum frá 2016 skal eiginfjárlutfall sparisjóðsins vera 14,92% frá 1. júní 2016. Stjórnendur sjóðsins hafa trú á því að eiginfjárlutfall sjóðsins muni styrkjast meðal annars með stofnfjárukningu og vegna jákvæðs rekstrar en ljóst má vera að lítið má út af bera í rekstri sjóðsins og stöðu til að eiginfjárlutfall hans fari undir þá kröfu sem Fjármálaeftirlitið hefur sett sjóðnum.

Akureyri, 31. ágúst 2016

Deloitte ehf.

Hólmgrímur Bjarnason,
löggiltur endurskoðandi

Rekstrarreikningur 1. janúar - 30. júní 2016

	Skýr.	1.1.-30.6.2016	1.1.-30.6.2015
Vaxtatekjur		243.518	223.084
Vaxtagjöld		(108.842)	(98.001)
Hreinar vaxtatekjur	4	134.676	125.083
Þjónustutekjur		17.877	16.083
Þjónustugjöld		(3.167)	(2.130)
Hreinar þjónustutekjur	5	14.709	13.953
Hreinar tekjur af öðrum fjáreignum og fjárskuldum	6	27.531	3.650
Gengismunur		(4.771)	(1.596)
Aðrar rekstrartekjur	7	6.538	9.496
		29.298	11.550
Hreinar rekstrartekjur		178.683	150.587
Laun og launatengd gjöld	8	(48.242)	(44.939)
Annar rekstrarkostnaður	9	(74.725)	(69.584)
Afskriftir rekstrarfjármuna	15	(2.923)	(1.902)
		(125.890)	(116.425)
Framlag í afskriftarreikning útlána	12	(9.940)	(18.784)
		(9.940)	(18.784)
Hagnaður fyrir skatta		42.853	15.378
Tekjuskattur	10	(3.019)	(3.076)
Hagnaður		39.834	12.302

Efnahagsreikningur 30. júní 2016

	Skýr.	30.6.2016	31.12.2015
Eignir			
Sjóður og innstæður í Seðlabanka Íslands		1.819.758	1.846.984
Kröfur á lánastofnanir		359.017	255.457
Útlán og kröfur	12	4.183.226	4.119.934
Skuldabréf	13	40.869	42.343
Hlutabréf	13	23.068	23.368
Fastafjármunir til sölu	14	55.970	57.170
Rekstrarfjármunir	15	46.136	42.534
Aðrar eignir	16	52.371	1.868
Eignir samtals		6.580.415	6.389.658
Skuldir			
Skuldir við fjármálafyrirtæki		139.235	111.655
Almenn innlán	17	5.796.161	5.743.148
Víkjandi lán		60.501	0
Tekjuskattsskuldbinding	10	510	510
Aðrar skuldir	18	55.289	67.187
Skuldir samtals		6.051.697	5.922.501
Eigið fé			
Stofnfé	19	90.550	67.470
Óráðstafað eigið fé		438.169	399.687
Eigið fé samtals		528.719	467.157
Skuldir og eigið fé samtals		6.580.415	6.389.658

Eiginfjáryfirlit

	Stofnfé	Annað eigið fé	Samtals eigið fé
Breytingar á eigin fé 1. janúar - 30. júní 2016			
Eigið fé 1. janúar 2016	67.470	399.687	467.157
Endurmat	1.352	(1.352)	0
Nýtt stofnfé	21.728		21.728
Hagnaður tímabilsins	0	39.834	39.834
Eigið fé 30.06.2016	90.550	438.169	528.719

Breytingar á eigin fé 2015

Eigið fé 1. janúar 2015	66.995	367.309	434.305
Greiddur arður	670	(2.013)	(1.343)
Innlausn stofnfjárbréfa	(195)		(195)
Hagnaður ársins	0	34.390	34.390
Eigið fé 31.12.2015	67.470	399.687	467.157

Sjóðstreymisýfirlit 1.1.-30.6.2016

	Skýr.	1.1.-30.6.2016	1.1.-30.06.2015
Rekstrarhreyfingar			
Hagnaður ársins		39.834	12.302
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á sjóðstreymi:			
Hreinar vaxtatekjur		(134.676)	(125.083)
Virðisrýrnun útlána og fullnustueigna		30.623	18.784
Afskrift rekstrarfjármuna		2.923	1.902
		<u>(61.296)</u>	<u>(92.096)</u>
Útlán og kröfur, breyting		(53.440)	(312.087)
Fjáreignir á gangvirði, breyting		1.474	(2.187)
Fastafjármunir til sölu		1.200	299
Aðrar eignir, breyting		(50.503)	(4.069)
Innlán, breyting		63.346	(454.309)
Hlutabréf breyting		300	813
Aðrar skuldir, breyting		(11.898)	(33.496)
		<u>(110.816)</u>	<u>(897.133)</u>
Innheimtir vextir		203.042	165.537
Greiddir vextir		(91.596)	(72.485)
Handbært fé frá rekstri		<u>630</u>	<u>(804.081)</u>
Fjárfestingarhreyfingar			
Keyptir varanlegir rekstrarfjármunir	15	(6.525)	(4.794)
		<u>(6.525)</u>	<u>(4.794)</u>
Fjármögnunarhreyfingar			
Víkjandi lán		60.501	0
Nýtt stofnfé		21.728	0
Arður af stofnfé		0	(1.340)
		<u>82.229</u>	<u>(1.340)</u>
Fjármögnunarhreyfingar			
(Lækkun) hækkun handbærs fjár		76.335	(810.215)
Handbært fé í byrjun árs		2.044.300	2.619.272
Handbært fé í lok tímabils		<u>2.120.635</u>	<u>1.809.057</u>

Skýringar

1. Almennar upplýsingar

Sparisjóður Suður-Þingeyinga, varð til 10. maí 1990 með sameiningu Sparisjóðs Aðaldæla, Sparisjóðs Reykdæla og Sparisjóðs Kinnunga. Síðar sameinaðist Sparisjóður Mývetninga sjóðnum. Hann er með heimilisfesti á Íslandi og eru höfuðstöðvar hans í Kjarna á Laugum í Þingeyjarsveit.

Sparisjóðurinn er sjálfseignarstofnun sem starfar samkvæmt gildandi lögum um fjármálafyrirtæki og stundar sparisjóðsstarfsemi eins og hún er skilgreind í áðurgreindum lögum.

2. Reikningsskilaaðferðir

Árshlutareikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um reikningsskil lánastofnana. Árshlutaekningurinn er gerður eftir sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður. Árshlutareikningurinn er gerður á grundvelli kostnaðarverðs, að því undanskildu að ákveðnar fjáreignir hafa verið metnar á gangvirði. Þær eignir sem um ræður eru markaðsskuldabréf og hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða. Árshlutareikningurinn fyrir tímabilið 1. janúar - 30. júní 2016 er gerður í íslenskum krónum, sem er starfsrækslugjaldmiðill sparisjóðsins. Fjárhæðir eru birtar í þúsundum króna nema annað sé tekið fram.

Reikningsskilaaðferðum sem settar eru fram hér á eftir hefur verið beitt með samræmdum hætti á öllum þeim tímabilum sem birt eru í árshlutareikningnum.

2.1 Reikningshaldslegt mat

Gerð árshlutareiknings krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna og skulda, tekna og gjalda. Þetta mat og tengdar forsendur eru byggðar á reynslu og ýmsum öðrum þáttum sem taldir eru eðlilegir undir viðkomandi kringumstæðum og mynda grundvöll þeirra ákvarðana sem teknar eru um bókfært verð eigna og skulda sem ekki liggur fyrir með öðrum hætti. Endanlegar niðurstöður kunna að vera frábrugðnar þessu mati.

Mat og undirliggjandi forsendur eru endurskoðaðar reglulega. Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á yfirstandandi tímabil þegar matið hefur einungis áhrif á það tímabil. Hins vegar er breytingin færð á yfirstandandi tímabil og síðari tímabil ef hún hefur áhrif á þau tímabil.

Upplýsingar um mat stjórnenda og ákvarðanir teknar við beitingu reikningsskilaaðferða sem hafa veruleg áhrif á árshlutareikninginn er að finna í skýringu 3.

2.2 Tekjur og gjöld

a) Vaxtatekjur og vaxtagjöld

Vaxtatekjur og vaxtagjöld eru færð í rekstrarreikninginn eftir því sem þau falla til og er miðað við virka vexti. Meðal vaxtatekna og vaxtagjalda er dreifing á afföllum og yfirverði og annar mismunur sem er á upphaflega bókfærðu verði vaxtaberandi fjármálagernings og fjárhæð á gjalddaga miðað við virka vexti. Hafi útlán verið meira en þrjú mánuði í vanskilum eða metin í sérstakri tapsáhættu er hætt að tekjufæra vexti af þeim.

Aðferð virkra vaxta byggist á því að reiknað er endurgreiðsluvirði fjáreignar eða fjárskuldar og vaxtatekjum eða vaxtagjöldum dreift á viðeigandi tímabil. Virkir vextir er sú ávöxtunarkrafa sem núvirðir áætlað sjóðstreymi eða tekjur yfir áætlaðan líftíma fjármálagernings eða styttra tímabil, eftir því sem við á, þannig að það jafngildi bókfærðri fjárhæð fjáreignarinnar eða fjárskuldarinnar í efnahagsreikningi.

Þegar hlutfall virkra vaxta er reiknað áætlað sparisjóðurinn sjóðstreymi með tilliti til allra samningsþátta fjármálagerningsins en tekur ekki tillit til útlánataps í framtíðinni. Útreikningurinn tekur til allra gjalda og greiðslna á milli aðila að samningnum, sem eru hluti af hlutfalli virkra vaxta sem og viðskiptakostnaði, yfirverði og afföllum.

b) Þjónustutekjur

Sparisjóðurinn veitir ýmsa þjónustu til viðskiptavina sinna sem hann fær greitt fyrir. Þóknarir vegna þjónustu sem veitt er yfir ákveðið tímabil er dreift eftir því sem þjónustan er veitt.

2.2 Tekjur og gjöld (framhald)

Þjónustugjöld eru aðallega greiðslur vegna þjónustu sem sparisjóðurinn kaupir af öðrum fjármálafyrirtækjum vegna viðskiptamanna sinna, en þau eru gjaldfærð eftir því sem þjónustan er fengin.

c) Arðstekjur

Arðstekjur eru færðar í rekstrarreikning miðað við þann dag sem arðgreiðsla er samþykkt.

d) Hreinar tekjur og gjöld af fjáreignum og fjárskuldum

Hreinar tekjur af veltufjáreignum og veltufjárskuldum fela í sér hagnað og tap vegna sölu, innlausnar og breytinga í gangvirði veltufjáreigna og veltufjárskulda.

e) Hreinar tekjur og gjöld af fjáreignum tilgreindar á gangvirði í gegnum rekstur

Hreinar tekjur af fjáreignum tilgreindar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning fela í sér hagnað og tap vegna sölu og breytinga í gangvirði fjáreigna sem eru tilgreindar á gangvirði í gegnum rekstur.

f) Rekstrargjöld

Til rekstrargjalda teljast laun og launatengd gjöld, afskriftir rekstrarfjármuna og óefnislegra eigna og annar kostnaður svo sem húsnæðis-, markaðs- og tölvukostnaður.

2.3 Erlendir gjaldmiðlar

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gengi viðskiptadags. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi í lok tímabilsins. Gengismunur sem myndast við yfirfærslu í íslenskar krónur er færður í rekstrarreikning.

2.4 Virðisrýrnun

Bókfært verð eigna sparisjóðsins er endurskoðað á hverjum reikningsskiladegi til þess að ganga úr skugga um að eignin hafi ekki rýrnað að verðmæti. Virðisrýrnun er færð í rekstrarreikning hvenær sem bókfært verð eignar eða sjóðskapandi einingar er hærra en endurheimtanlegt verðmæti hennar.

a) Virðisrýrnun útlána

Ef eitthvað bendir til virðisrýrnunar útlána er bókfært verð þeirra lækkað gegnum sérstakan afskriftareikning, til núvirts endurheimtanlegs virðis, miðað við upphaflega vexti.

Ef virðisrýrnun gengur síðar til baka og slíkt má rekja til atburðar eftir að virðisrýrnun var færð, skal virðisrýrnun bakfærð að því marki sem hún er nú ofmetin með því að lækka afskriftareikning. Bakfærslan er færð í rekstrarreikning eins og upphaflega virðisrýrnunin.

Stjórnendur sparisjóðsins meta fyrst hvort merki um virðisrýrnun eru til staðar fyrir hverja einstaka fjáreign sem telst veruleg ein og sér. Lán og kröfur sem ekki falla í þann flokk eru metin sem hluti af safni sem er metið í heild sinni með tilliti til virðisrýrnunar. Við mat á slíku safni er gengið út frá því að lán séu í eðli sínu áþekkt hvað varðar útlánaáhættu. Við mat á hugsanlegri virðisrýrnun er skoðað hvort líklegt sé að vænt framtíðarsjóðstreymi lánasafnsins hafi orðið fyrir skerðingu og hvort hægt sé að meta rýrnunina án þess þó að eyrnamerkja hana ákveðnum lánnum.

Tvær grunnaðferðir eru notaðar til að reikna virðisrýrnunartap, annars vegar á einstökum lánnum og hins vegar tap á ákveðnum lánasöfnum. Áætlað tap vegna síðari atburða, án tillits til líkinda þeirra, er ekki fært.

2.4 Virðisrýrnun (framhald)

Hlutlægar vísbendingar um virðisrýrnun innihalda sýnileg gögn um eftirfarandi tapaðstæður:

- (i) umtalsverðir fjárhagsörðuleikar lántakanda;
- (ii) samningsrof, svo sem vanskil á afborgun á vöxtum eða greiðslum af höfuðstól;
- (iii) Sparisjóðurinn veitir lántakanda, af viðskiptalegum eða lagalegum ástæðum, sem tengjast fjárhagsvandræðum lántakanda, ívilnun í formi endurfjármögnunar sem annars myndi ekki koma til greina af hálfu lánveitanda;
- (iv) það er orðið líklegt að lántakandi verði gjaldþrota eða undirgangist annars konar fjárhagslega endurskipulagningu;
- (v) virkur markaður er ekki lengur til staðar fyrir viðkomandi fjárhagslegu eign vegna fjárhagslegra vandræða; eða
- (vi) greinileg gögn sem benda til mælanlegrar lækkunar á áætluðu framtíðarsjóðstreymi frá lánasafni frá upphaflegri færslu eignanna, þótt minnkunin verði enn ekki greind á einstakar fjáreignir í safninu, þar á meðal;
 - óhagstæðar breytingar á greiðslustöðu lántakenda í safninu; eða
 - almennar þjóðhagslegar eða staðbundnar efnahagsástæður sem tengjast eignum sparisjóðsins.

Útlán metin hvert fyrir sig

Virðisrýrnun á einstökum útlánnum er ákvörðuð með mati á áhættu í hverju tilfalli fyrir sig. Sparisjóðurinn metur á hverjum reikningsskiladegi hvort fyrir liggja raunverulegar vísbendingar um virðisrýrnun einstakra lána. Þessu verklagi er beitt við öll lán sem teljast mikilvæg. Við ákvörðun slíks virðisrýrnunartaps á einstökum metnum lánnum er tillit tekið til eftirfarandi þátta:

- heildaráhætta sparisjóðsins gagnvart viðskiptavininum;
- upphæð og tímasetning væntanlegra inngreiðslna og endurheimta;
- líklegur ágóði til sparisjóðsins við búskipti eða gjaldþrot;
- hversu flókið er að ákvarða heildarupphæðir og mat á öllum kröfum á lántaka og hversu mikil lagaleg og tryggingarleg óvissa er fyrir hendi;
- söluverðmæti tryggingar (eða annarra lækkunarþátta) og líkindi á endurheimtu með árangri; og
- líklegur frádráttur kostnaðar við endurheimtur útistandandi upphæða.

Virðisrýrnunartap er reiknað með því að bera saman núvirði vænts framtíðarsjóðstreymis, núvirt miðað við upphaflega virka vexti lánsins, við núverandi bókfært verð og fjárhæð taps sem er fært í rekstrarreikning. Bókfært verð virðisrýrðra lána er lækkað með notkun afskriftareiknings. Þegar lán er með breytilegum vöxtum, er ávöxtunarkrafa við mælingu á virðisrýrnunartapi núverandi virkir vextir lánsins.

Söfn útlána metin

Þar sem útlán hafa verði metin sérstaklega og engar vísbendingar fundist um tap eru þau flokkuð í söfn á grundvelli svipaðra lánaáhættueinkenna til að reikna út heildarvirðisrýrnun. Þetta tap nær til lána sem eru virðisrýrð á reikningsskiladegi, en verða ekki greind sem slík fyrr en síðar.

Virðisrýrnun á safni er ákvörðuð með tilliti til eftirfarandi:

- framtíðarsjóðstreymi í lánasafni sem metið er með tilliti til virðisrýrnunar er áætlað á grundvelli samningsbundins sjóðstreymis eignanna.
- söguleg tapreynsla í söfnum með svipuðum áhættueinkennum (t.d. eftir atvinnugrein, lánshæfismati eða tegund láns);
- áætlaður tími frá tapi þar til tapið er greint og fært með sérstöku framlagi í afskriftareikning;
- mat stjórnar byggt á reynslu um hvort núverandi efnahags- og lánsaðstæður séu þannig og raunveruleg tapshætta sé önnur en tapsreynsla fyrri ára gefur tilefni til að ætla.

Áætlaður tími milli taps og staðfestingar á því er ákvarðaður fyrir hvert tilgreint safn.

Áætlaðar breytingar á framtíðarsjóðstreymi í eignahópum ættu að vera í samræmi við breytingar á sýnilegum gögnum á hverjum tíma (til dæmis breytingum á eignaverði, greiðslustöðu eða öðrum þáttum sem benda til breyttra líkinda á tapi á safninu og stærð taps). Aðferðafræðin og ályktanirnar sem notaðar eru til að áætla framtíðarsjóðstreymi eru endurskoðaðar reglulega af sparisjóðnum til að lágmarka mun á milli áætlaðs og raunverulegs taps.

Skýringar

Endanlegar afskriftir

Útlán eru færð sem endanlega töpuð, ýmist að hluta eða fullu, þegar engar raunhæfar líkur eru á að endurheimta fjárhæðirnar sem færðar eru út.

Víðsnúningur virðisýrnnunar

Ef virðisýrnnun lækkar síðar og hægt er að rekja það til atvika sem urðu eftir að virðisýrnnunin var viðurkennd, þá er fyrri færsla á virðisýrnnun tekjufærð á rekstrarreikningi.

2.5 Tekjuskattur

Tekjuskattur af afkomu ársins samanstendur af skatti til greiðslu og frestuðum skatti. Tekjuskattur er færður í rekstrarreikninginn að undanskildum þeim tilfellum þegar hann tengist liðum sem skráðir eru beint á eigið fé, en þá er hann bókaður þar líka.

Skattur til greiðslu er sá skattur sem gert er ráð fyrir að þurfi að greiða af tekjuskattsskyldri afkomu tímabilsins, miðað við skattprósentur í gildi eða sem búið er að tilkynna um að verði í gildi á lokadagsetningu efnahagsreiknings, og allar breytingar sem gerðar hafa verið á tekjuskatti til greiðslu vegna fyrri ára.

Frestuð skattinneign og skattskuld hefur verið reiknuð og bókuð í efnahagsreikning. Útreikningurinn byggist á mismun efnahagsliða í skattauppgjöri annars vegar og árs hlutareikningi hins vegar. Mismunurinn stafar af því að tekjuskattsstofn félagsins er miðaður við aðrar forsendur en reikningsskil þess. Tekjuskattsskuldbinding er færð vegna allra tímamismuna en reiknuð skattinneign er færð vegna tímamismuna ef líkur eru á að þeir nýtist á móti skattskyldum hagnaði í framtíðinni. Reiknaðar skattinneignir og skattskuldbindingar eru einungis færðar til lækunar hvor á annari ef þær tengjast sköttum sem lagðir eru á af sömu skattyfirvöldum.

Bókfært verð reiknaðrar skattinneignar er yfirfarið á reikningsskiladegi og fært niður ef ekki eru lengur taldar líkur á að skattskyldur hagnaður í framtíðinni muni vera nægjanlegur til að nýta eignina að fullu leyti eða að hluta. Frestaðar skatteignir eru lækkaðar þannig að það er ekki lengur líklegt að tengdur skattur verði innleystur.

Fjársýsluskattur

Sparisjóðurinn greiðir fjársýsluskatt, en skatturinn er lagður á fjármálafyrirtæki og váttryggingarfélag. Skatturinn er lagður á laun og er hann gjaldfærður með launum og launatengdum gjöldum

2.6 Handbært fé

Til handbærs fjár í yfirliti um sjóðstreymi teljast sjóður, óbundnar innstæður í fjármálafyrirtækjum, ríkisvixlar endurseljanlegir í fjármálafyrirtækjum og gjaldkræfar kröfur á lánastofnanir.

2.7 Útlán

Útlán og kröfur eru óafleiðutengdar fjáreignir með föstum eða skilgreindum gjalddögum sem eru ekki skráðar á virkum markaði. Útlán og kröfur innifela lán sem sparisjóðurinn veitir viðskiptavinum sínum, þátttöku í útlánum frá öðrum lánveitendum og yfirtekin lán sem eru ekki skráð á virkum markaði og sjóðurinn hefur engar áætlanir um að endurselja strax eða í náninni framtíð.

Útlán eru færð þegar lántakendum eru greiddir út fjármunir tengdir útláninu. Fjáreignir eru við upphaflega skráningu færð á gangvirði, sem er lánsfjárhæðin auk viðskiptakostnaðar. Þau eru því næst færð á afskrifuðu kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta. Áfallnir vextir eru innifaldir í bókfærðri fjárhæð lána og krafna.

2.8 Fjáreignir metnar á gangvirði

Sparisjóðurinn tilgreinir fjáreignir í upphafi sem fjáreignir á gangvirði þar sem breytingar á gangvirði eru færðar í gegnum rekstrarreikning, sem hreinar tekjur af fjáreignum metnar á gangvirði.

2.9 Ákvörðun gangvirðis

Gangvirði fjáreigna og fjárskulda sem eru skráðar á virkum markaði er sama og skráð verð þeirra. Matsaðferðum er beitt á alla aðra fjármálagerninga við útreikning á gangvirði þeirra. Fjáreign eða fjárskuld telst vera skráð á virkum markaði ef opinbert verð er fánlegt frá kauphöll eða öðrum óháðum aðila og verðið endurspeglar raunveruleg og regluleg markaðsviðskipti á milli ótengdra aðila.

Matsaðferðir geta falið í sér að notast er við verð í nýlegum viðskiptum á milli ótengdra aðila, tekið er mið af verðmæti annarra fjármálagerninga sem eru að áþekkir þeim gerningi sem um ræðir eða stuðst við aðferðir til að meta núvirt fjárstreymi eða aðrar verðmatsaðferðir. Við beitingu matsaðferða eru allir þættir notaðir sem markaðsaðilar myndu nota við verðmat og aðferðirnar eru í samræmi við viðurkenndar aðferðir við að verðleggja fjármálagerninga.

Besta sönnun á gangvirði afleiðusamninganna í upphafi er kaupverðið, nema gangvirði gerningsins sé sannanlegt með samanburði við önnur skráð og nýleg markaðsviðskipti á sama fjármálagerningi eða byggt á matsaðferð þar sem breytur byggjast eingöngu á markaðsgögnum. Þegar slík gögn eru fyrir hendi færir sparisjóðurinn hagnað eða tap á upphaflegum skráningardegi gerninga.

2.10 Skráning og afskráning fjáreigna og fjárskulda

Kaup og sala fjáreigna eru skráð á þeim degi sem viðskiptin fara fram. Þau eru færð á þeim degi sem sparisjóðurinn skuldbindur sig til að kaupa eða selja eign, nema vegna útlána, sem eru skráð þegar fjármagn er afhent lántakanda. Fjáreignir eru afskráðar þegar rétturinn til að fá fjárstreymi af fjáreign er ekki lengur til staðar eða þegar áhætta og ávinningur af eignarhaldinu hefur verið flutt frá sparisjóðnum.

Fjárskuld er skráð þegar sparisjóðurinn verður hluti af samningsbundnum skuldagerningi. Fjárskuld er afskráð þegar skuldbinding sparisjóðsins er gerð upp með greiðslu, skuldaradili fellur frá kröfunni eða fjárskuldin er felld úr gildi.

2.11 Jöfnun fjáreigna og fjárskulda

Fjáreignum og fjárskuldum er jafnað saman og nettó fjárhæð sýnd í efnahagsreikningi þegar lagalegur réttur er til staðar um jöfnun og fyrirhugað er að gera upp með jöfnun fjáreigna og fjárskulda nettó eða innleysa eignina og greiða skuldina á sama tíma.

2.12 Rekstrarfjármunir

a) Eignir í eigu sparisjóðsins

Rekstrarfjármunir eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun

Kostnaður sem fellur til vegna endurnýjunar rekstrarfjármuna er eignfærður þegar hann fellur til, ef líklegt er að framtíðarhagnaður sem felst í eigninni muni renna til sparisjóðsins og hægt er að meta kostnaðinn á áreiðanlegan hátt. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi sem gjöld þegar til hans er stofnað.

c) Afskriftir

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan nýtingartíma einstakra hluta varanlegra rekstrarfjármuna og færðar í rekstrarreikninginn. Land er ekki afskrifað. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Fasteignir.....	50 ár
Húsbúnaður, skrifstofuáhöld og tæki.....	5 ár
Bifreiðar	10 ár

Niðurlagsverð er endurmetið árlega svo framarlega sem það er ekki óverulegt.

Skýringar

2.13 Fastafjármunir til sölu

Fastafjármunir til sölu er eignir sem sparisjóðurinn hefur eignast vegna fullnustu á kröfum. Eignirnar er í sölumæðferð og eru eignfærðar á því sem lægra reynist af kostnaðarverði eða gangvirði að frádregnum áætluðum sölukostnaði

2.14 Innlán

Innlán eru færð upphaflega á gangverði og eftir það á afskrifuðu kostnaðarverði.

2.15 Aðrar eignir og aðrar skuldir

Aðrar eignir og aðrar skuldir eru færðar á kostnaðarverði.

2.16 Skuldbindingar

Skuldbinding er færð í efnahagsreikning þegar lagaleg skylda, sem leiðir af liðnum atburðum, hvílir á sparisjóðnum, og líklegt þykir að ústreymi hagrænna gæða þurfi að koma til við uppgjör skuldbindingarinnar. Ef áhrifin eru veruleg eru skuldbindingarnar ákveðnar með því að afvaxta áætlað framtíðarfjárstreymi með hlutfalli fyrir skatta og meta þannig áhættuna sem tengist skuldbindingunni.

2.17 Eigið fé

a) Stofnfé

Ef stofnfé er keypt af stofnfjáraðila er sú fjárhæð sem greidd er, þar með talinn viðskiptakostnaður, færð til lækkunar á eigin fé.

b) Arðgreiðslur

Arðgreiðslur á stofnfé eru færðar til lækkunar á eigin fé á því tímabili sem þær eru samþykktar af aðalfundi sparisjóðsins.

3. Mat stjórnenda og ályktanir við beitingu reikningskilaaðferða

Sparisjóðurinn framkvæmir mat og beitir ályktunum sem hafa áhrif á fjárhæðir eigna og skuldbindinga. Þetta mat og ályktanir eru stöðugt endurmetnar og byggjast á reynslu og öðrum þáttum, þar með talið væntingum til atburða í framtíðinni, sem taldar eru raunhæfar við núverandi kringumstæður.

a) Virðisrýrnun útlána og krafna

Útlánasafnið er endurskoðað reglulega til að meta virðisrýrnun. Áður en ákvörðun er tekin um færslu virðisrýrnunar þarf sparisjóðurinn að meta hvort hlutlæg gögn gefi til kynna mælanlega lækkun á væntu framtíðarsjóðsstreymi ýmist frá einstökum lánnum eða frá safni lána áður en lækkun verður merkjánleg hjá einstöku láni í safninu. Þetta geta verið vísbendingar um breytingar á greiðslugetu lántakanda eða efnahagsástandi. Stjórnendur nota mat sem byggir á sögulegri reynslu af eignum með einkenni tapsáhættu og hlutlæg merki virðisrýrnunar þegar meta skal framtíðarsjóðsstreymi. Aðferðafræðin og ályktanirnar sem notaðar eru við að meta bæði upphæðir og tímasetningar á framtíðarsjóðsstreymi eru endurskoðaðar reglulega með það að markmiði að minnka muninn á áætluðu tapi og raunverulegu tapi.

Skýringar

4. Hreinar vaxtatekjur

Vaxtatekjur og vaxtagjöld sundurliðast þannig:	1.1.-30.6.2016	1.1.-30.6.2015
Vaxtatekjur af kröfum á lánastofnanir.....	55.434	52.666
Lán og kröfur.....	188.084	170.418
Vaxtatekjur samtals	243.518	223.084
Innlán frá lánastofnunum.....	186	141
Víkjandi lán.....	1.101	0
Innlán	107.555	97.860
Vaxtagjöld samtals	108.842	98.001
Hreinar vaxtatekjur.....	134.676	125.083

5. Hreinar þjónustutekjur

Þjónustutekjur og þjónustugjöld sundurliðast þannig:	1.1.-30.6.2016	1.1.-30.6.2015
Útlán.....	2.887	3.568
Aðrar þjónustutekjur.....	14.989	12.515
Þjónustutekjur samtals	17.877	16.083
Önnur þjónustugjöld.....	3.167	2.130
Þjónustugjöld samtals	3.167	2.130
Hreinar þjónustutekjur.....	14.709	13.953

6. Hreinar tekjur af öðrum fjáreignum og fjárskuldum

Hreinar tekjur af öðrum fjáreignum og fjárskuldum greinast þannig:	1.1.-30.6.2016	1.1.-30.6.2015
Hagnaður af sölu hlutabréfa.....	27.759	0
Gangvirðisbreyting á hlutabréfum og skuldabréfum.....	(228)	3.650
Hreinar tekjur af öðrum fjáreignum og fjárskuldum samtals	27.531	3.650

7. Aðrar rekstrartekjur

Aðrar rekstrartekjur sundurliðast þannig:	1.1.-30.6.2016	1.1.-30.6.2015
Tekjur af fullnustueignum.....	1.156	6.012
Ýmsar tekjur.....	5.382	3.483
	6.538	9.496

8. Starfsmannamál

Laun og launatengd gjöld greinast þannig:	1.1.-30.6.2016	1.1.-30.6.2015
Laun	37.343	34.780
Launatengd gjöld	10.899	10.159
	48.242	44.939

Skýringar

Meðalfjöldi starfsmanna á tímabilinu.....	10	11
Stöðugildi í lok tímabils.....	9	10

9. Annar rekstrarkostnaður

Annar rekstrarkostnaður greinist þannig:	1.1.-30.6.2016	1.1.-30.6.2015
Tölvuþjónusta.....	34.871	26.401
Endurskoðunarkostnaður.....	6.728	6.309
Framlag í tryggingarsjóð innstæðueigenda.....	9.334	9.637
Lögfræðiþjónusta.....	461	885
Húsnæðis og skrifstofukostnaður.....	3.736	3.682
Annar kostnaður.....	19.596	22.669
Önnur rekstrargjöld samtals	<u>74.725</u>	<u>69.584</u>

Þóknun til endurskoðenda sparisjóðsins sundurliðast þannig:

	1.1.-30.6.2016	1.1.-30.6.2015
Endurskoðun	3.199	3.075
Innri endurskoðun.....	1.492	2.503
Önnur þóknun.....	2.036	237
Samtals þóknun til endurskoðenda.....	<u>6.728</u>	<u>6.309</u>

Í þóknun fyrir endurskoðun felst vinna við endurskoðun á ársreikningi og könnun á árshlutareikningum auk vinnu sem stjórn sparisjóðsins hefur falið endurskoðendum og telst falla undir eðlilegan hluta af starfi þeirra.

Skýringar

10. Tekjuskattur

Tekjuskattur hefur verið reiknaður og færður í árshlutareikninginn. Tekjuskattur til greiðslu vegna tímabils 1. janúar - 30. júní 2016 er 3 millj kr.

Virkur tekjuskattur greinist þannig:

	1.1.-30.6.2016		1.1.-30.6.2015	
	Fjárhæð	%	Fjárhæð	%
Hagnaður fyrir skatta	42.853		14.727	
Tekjuskattur af afkomu tímabilsins	3.019	20,0%	3.076	20,0%
Aðrar breytingar	0	0,0%	0	0,0%
Tekjuskattur samkvæmt rekstrarreikningi	<u>3.019</u>	<u>7,0%</u>	<u>3.076</u>	<u>20,9%</u>

11. Sérstakur skattur á fjármálafyrirtæki

Bankaskattur er ófrádráttarþær skattur sem lagður var á fjármálafyrirtæki fyrst skattaárið 2010. Skatturinn er reiknaður sem 0,376% af heildarskuldum umfram 50 milljarða. Sparisjóðurinn er því undanþeginn skattinum.

12. Útlán og kröfur

Útlán og kröfur greinast þannig eftir útlánsformum:

	30.6.2016	31.12.2015
Yfirdráttarlán.....	899.188	712.806
Óverðtryggð skuldabréf.....	1.608.722	1.660.820
Verðtryggð skuldabréf.....	1.675.316	1.707.802
Önnur útlán og kröfur.....	0	38.506
	<u>4.183.226</u>	<u>4.119.934</u>

Skýringar

12. Útlán og kröfur (framhald)

Lán og kröfur greinast þannig eftir lántakendum:

	30.6.2016	31.12.2015
Atvinnugreinar:		
Landbúnaður	10%	9%
Sjávarútvegur	8%	8%
Verslun	2%	2%
Iðnaður og byggingarstarfsemi	5%	9%
Samgöngur og flutningur.....	2%	1%
Þjónustustarfsemi	21%	17%
Ríkissjóður og sveitarfélög.....	1%	1%
Einstaklingar og íbúðabyggingar	51%	53%
	100%	100%

Breytingar á afskriftareikningi útlána og krafna greinast þannig:

	Sérstakur	Almennur	Samtals 30.6.2016	Samtals 31.12.2015
Afskriftareikningur í ársbyrjun	163.767	84.030	247.797	280.258
Virðisrýrnun útlána og krafna á tímabilinu.....	8.560	1.380	9.940	86.130
Virðisrýrnun tekin úr vaxtafrystingu.....	17.931		17.931	
Endanlega töpuð útlán og kröfur	(64.406)	(31)	(64.437)	(118.592)
Innkomið áður afskrifað			0	0
Afskriftareikningur í lok tímabilsins	125.852	85.379	211.231	247.797
Afskriftareikningur útlána í hlutfalli af útlánam og veittum ábyrgðum.....	2,7%	1,9%	4,6%	5,5%

13. Fjáreignir

Skuldabréf

	30.6.2016	31.12.2015
Skuldabréf útgefin af opinberum aðilum, metin á gangvirði.....	40.869	42.310
Skuldabréf útgefin af öðrum.....	0	33
	40.869	42.343

Hlutabréf

	30.6.2016	31.12.2015	
Óskráð hlutabréf.....	23.068	23.368	
	23.068	23.368	
Hlutabréf sundurliðast þannig:	Eignarhlutur	Nafnverð	Bókfært verð
Grand hótél Mývatn ehf., Skútustaðahreppi.....	9,9%	13.850	6.700
Reiknistofa bankanna, Reykjavík.....	0,3%		3.298
Teris, Kópavogi.....	2,3%		12.294
Landsbankinn.....		489	489
Auðkenni.....		2.037	287
Staða í lok tímabils.....		16.376	23.068

Skýringar

14. Fastafjármunir til sölu

Fastafjármunir til sölu greinast þannig:

	30.6.2016	31.12.2015
Fullnustueignir	55.970	57.170

Fullnustueignir samanstanda af eignum sem sparisjóðurinn hefur innleyst til fullnustu krafna. Þessar eignir eru í tímabundinni eigu sjóðsins og eru metnar í efnahagsreikningi á kostnaðarverði eða gangvirði að frádrögnum sölukostnaði, hvort sem lægra reynist.

15. Rekstrarfjármunir

Rekstrarfjármunir greinast þannig á tímabilinu 1. janúar - 30. júní 2016:

	Fasteignir og lóðir	Húsbúnaður og skrifstofuáhöld	Samtals
Kostnaðarverð			
Staða í ársbyrjun	57.185	31.045	88.230
Eignfært á tímabilinu	0	6.525	6.525
Staða í lok tímabils	57.185	37.570	94.755
Afskriftir			
Staða í ársbyrjun	24.562	21.134	45.695
Afskrift tímabilsins	491	2.432	2.923
Staða í lok tímabils	25.053	23.565	48.618
Bókfært verð			
Bókfært verð í ársbyrjun	32.623	9.911	42.534
Bókfært verð í lok tímabils	32.132	14.004	46.136
Afskriftarhlutföll	2%	10-20%	

Fasteignamat húseigna í árslok nam 40,8 milljónum króna. Brunabótamat húseigna nam á sama tíma 160,6 milljónum króna. Vátryggingarverð húsbúnaðar og skrifstofuáhalda var 42,2 milljónir króna í árslok.

16. Aðrar eignir

Aðrar eignir greinast þannig:

	30.6.2016	31.12.2015
Óinnheimtar tekjur.....	30.743	0
Aðrar kröfur.....	21.628	1.868
	52.371	1.868

Skýringar

17. Almenn innlán

Innlán skiptast þannig:

	30.6.2016	31.12.2015
Óbundin innlán.....	4.071.625	3.977.294
Bundin innlán.....	1.724.535	1.765.854
	<u>5.796.161</u>	<u>5.743.148</u>

18. Aðrar skuldir

Aðrar skuldir greinast þannig:

	30.6.2016	31.12.2015
Ógreiddur fjármagnstekjuskattur.....	6.319	26.326
Ógreidd opinber gjöld.....	2.852	649
Ógreidd laun- og launatengd gjöld.....	15.452	13.641
Aðrar skuldir.....	30.666	26.570
	<u>55.289</u>	<u>67.187</u>

19. Eigið fé

Stofnfé sparjósðsins þann 30. júní 2016 nam 90,5 milljónum króna og er það í eigu 256 aðila. Heildar eigið fé 30.06.2016 nam 529 milljónum króna. Eiginfjárlutfall sem reiknað er samkvæmt ákvæðum 84. gr. laga um fjármála fyrirtæki er 16,53% en má lægst vera 8%. Fjármálaeftirlitið hefur lokið við mat á eiginfjárförf sparjósðsins samkvæmt svonefndu SREP ferli og er hún 12,17% en að viðbættum þegar áföllnum eiginfjárukum er það 14,92%. Með tilkomu þeirra eiginfjáruka sem lagðir eru á fjármálastofnanir í landinu í áföngum frá 2016 skal eiginfjárlutfall sparjósðsins vera eftirfarandi:

	1.1.2016	1.4.2016	1.6.2016	1.1.2017	1.1.2018	1.1.2019
Stoð I og II (SREP)	12,17%	12,17%	12,17%	12,17%	12,17%	12,17%
Verndunarauki	1,00%	1,00%	1,75%	2,50%	2,50%	2,50%
Kerfisáhættuauki		1,00%	1,00%	1,50%	2,00%	3,00%
Sveiflujöfnunarauki				1,00%	1,00%	1,00%
Samantölð krafa	<u>13,17%</u>	<u>14,17%</u>	<u>14,92%</u>	<u>17,17%</u>	<u>17,67%</u>	<u>18,67%</u>

Hluti eiginfjárukanna tekur mið af þjóðfélagsaðstæðum og getur breyst með breyttum aðstæðum og ber að endurskoða innan tveggja ára. Heildaraukar sem sjóðnum er ætlað að ná eru 6,5% sem skiptast þannig að 3% eru vegna kerfisáhættu, 2,5% vegna verndar og 1% vegna sveiflujöfnunar. Einungis kerfisáhættuauki getur haft áhrif á rekstrarhæfi sjóðsins og er sjóðurinn þegar yfir fyrsta hluta þess auka. Aðrir eiginfjárukar geta haft áhrif til takmörkunar á ráðstöfun hagnaðar s.s. komið í veg fyrir arðgreiðslur eða annað sem rýrt getur eiginfjárstöðu sjóðsins.

Eiginfjárlutfall reiknast þannig	30.6.2016	31.12.2015
Eigið fé samkvæmt árshlutareikningi.....	528.719	467.157
Víkjandi lán	60.501	0
Eiginfjárgrunnur samtals	<u>589.220</u>	<u>467.157</u>
Eiginfjárkrafa vegna útlánaáættu.....	237.711	234.306
Eiginfjárkrafa vegna markaðsáættu.....	441	1.918
Eiginfjárkrafa vegna rekstraráættu.....	46.998	46.998
Eiginfjárkrafa samtals	<u>285.150</u>	<u>283.222</u>
Eiginfjárlutfall A+B.....	16,53%	13,20%

Til að mæta kröfum um herra eiginfjárlutfall hafa stjórnendur sjóðsins m.a. tekið víkjandi lán og er stofnfjárukningu í gangi auk þess sem þeir hafa trú á að eiginfjárlutfall sjóðsins muni styrkjast á næstu misserum vegna jákvæðs rekstrar. Ljóst er að lítið má út af bera í rekstri sjóðsins og stöðu til að eiginfjárlutfall hans fari undir þá kröfu sem Fjármálaeftirlitið hefur sett sjóðnum.

Skýringar

20. Upplýsingar um tengda aðila

Sparisjóðurinn hefur skilgreint tengda aðila sem stjórn sparisjóðsins, sparisjóðsstjóra og forstöðumenn sparisjóðsins og nánustu fjölskyldu þeirra einstaklinga sem falla þarna undir. Einnig hefur verið skilgreint samband við einingar með umtalsverð itök hjá stærstu stofnfjáraðilum sparisjóðsins. Útlán til tengdra aðila í lok júní 2016 námu 75,9 milljónum króna en innlán 64,2 milljónum króna. Viðskipti við tengda aðila eru á armslengdargrunni.

21. Utan efnahagsreiknings

Sparisjóðurinn hefur gengist í ábyrgðir fyrir viðskiptamenn sína og veitt þeim yfirdráttarheimildir á tékkareikninga. Nýttar yfirdráttarheimildir eru færðar í bækur sparisjóðsins en ónýttar heimildir og ábyrgðir greinast þannig.

	30.6.2016	30.6.2015
Veittar ábyrgðir vegna viðskiptamanna	161.557	148.289
Ónýttar yfirdráttarheimildir	238.100	225.910
	<u>399.657</u>	<u>374.198</u>

22. Áhættugreining

22.1 Áhættustýring

Tilgangur áhættustýringar er að stýra áhættu sparisjóðsins með sem skilvirkustum hætti og gera áhættustýringuna sem gagnsæjasta fyrir stjórnendur, allt frá stjórn til þeirra einstöku starfsmanna sem taka ákvörðun sem í er fólgin áhættu. Meginhlutverk áhættustýringar og útlánaeftirlits er því að greina áhættu sparisjóðsins á hverjum tíma, fylgjast með og meta áhættuþætti og hafa eftirlit með að viðmiðunarmörk einstakra áhættuþátta séu virt. Skilvirkar aðferðir og aðgerðir við mat á áhættu eru því grundvöllur áhættustýringar sparisjóðsins. Stjórn sparisjóðsins ákveður megin stefnur hvað varðar áhættustýringu og setur mörk ásættanlegrar áhættu í daglegum rekstri sparisjóðsins. Stjórnin setur markmið varðandi áhættustýringu og eftirlit með áhættuþáttum, svo sem útlánaáhættu, lausafjárahættu, markaðsáhættu og rekstraráhættu. Fjárhæðir í þessum kafla eru sýndar að frádreginni varúðarfærslu.

22.2 Framkvæmd áhættustýringar

Stjórnendur sparisjóðsins hafa með höndum eftirlit og skýrslugerð varðandi mismunandi tegundir áhættu.

Ákvarðanatáka byggist á skipulagi þar sem stjórn sparisjóðsins hefur falið aðilum umboð til að gefa út leiðbeiningar og markmið varðandi ásættanlega áhættu og ákveða einstakar stöður út frá stærð og áhættu. Upplýsingar um áhættustöður eru reglulega kynntar fyrir stjórn sparisjóðsins.

22.3 Eftirlit og stýring lausafjárahættu

Lausafjárahættu er hættu á tapi vegna þess að ekki er hægt að standa við skuldbindingar þegar þær gjaldfalla. Sparisjóðurinn fylgist með lausafjárahættu sinni með greiningu á gjalddögum fjáreigna og fjárskulda til að geta endurgreitt allar skuldir á gjalddaga. Sparisjóðurinn þarf alltaf að hafa nægjanlegt laust fé til að geta mætt bæði fyrirséðum og ófyrirséðum greiðsluskuldbindingum. Sparisjóðurinn hefur sett sér reglur varðandi lausafjástöðu og fjármögnun og er þeim ætlað að tryggja og viðhalda sveigjanleika. Þetta felur meðal annars í sér aðgang að lánalínum, yfirdráttarheimildum og fjáreignum sem auðvelt og fjótlegt er að selja, svo sem ríkisvixlum og ríkisskuldabréfum.

Auk þess er fylgst með lausafjárahættu með skýrslum um lausafjárahlutfall sem sendar eru reglulega til Fjármálaeftirlitsins og Seðlabanka Íslands. Lausafjárahlutfallið sýnir hlutfallið milli eigna og skulda eftir því hversu langt er til gjalddaga þeirra.

Skýringar

22.4 Eftirstöðvagreining fjáreigna og fjárskulda

Fjáreignir og fjárskuldir sparisjóðsins greinast þannig eftir gjalddögum án vaxta:

30.6.2016	Gjaldkræft 0-3 mán.	4-12 mánuðir	1-5 ár	Yfir 5 ár	Samtals
Sjóðir og innstæður.....	1.819.758				1.819.758
Kröfur á lánastofnanir.....	359.017				359.017
Útlán og kröfur	951.632	353.147	998.123	1.880.324	4.183.226
Skuldabréf.....	40.869				40.869
Hlutabréf.....	23.068				23.068
Aðrar fjáreignir.....	52.371				52.371
	3.246.715	353.147	998.123	1.880.324	6.478.309
Skuldir við fjármálafyrirtæki.....	139.235				139.235
Almenn innlán.....	4.798.162	494.286	237.298	266.416	5.796.161
Aðrar skuldir.....	55.289				55.289
	4.992.686	494.286	237.298	266.416	5.990.685
Fjáreignir - fjárskuldir.....	(1.745.971)	(141.139)	760.825	1.613.909	487.624
31.12.2015	Gjaldkræft 0-3 mán.	4-12 mánuðir	1-5 ár	Yfir 5 ár	Samtals
Sjóðir og innstæður.....	1.846.984				1.846.984
Kröfur á lánastofnanir.....	255.457				255.457
Útlán og kröfur	557.260	549.844	1.031.027	1.981.803	4.119.934
Skuldabréf.....	42.343				42.343
Hlutabréf.....	23.368				23.368
Aðrar fjáreignir.....	1.868				1.868
	2.727.279	549.844	1.031.027	1.981.803	6.289.953
Skuldir við fjármálafyrirtæki.....	111.655				111.655
Almenn innlán.....	4.693.396	549.724	248.175	251.852	5.743.148
Aðrar skuldir.....	67.187				67.187
	4.872.239	549.724	248.175	251.852	5.921.990
Fjáreignir - fjárskuldir	(2.144.959)	119	782.852	1.729.951	367.963

22.5 Eftirlit og stýring markaðsáætta

Stefna sparisjóðsins er að fylgjast náið með markaðsáætta í rekstrinum og gæta þess að ekki sé farið yfir þau mörk sem stjórn hefur sett. Markaðsáætta er stýrt með takmörkunum á stöðutökum og áhættuviðmiðum.

22.6 Vaxtaáætta

Vaxtaáætta ræðst af mismun á vaxtakjörum innlána eða fjármögnunar annars vegar og útlánsvöxtum lánasafns hins vegar. Starfsemi sparisjóðsins lýtur áhættu vegna vaxtasveiflna að því marki að vaxtaberandi eignir og vaxtaberandi skuldir hafa mismunandi binditíma og eru endurreiknaðar á mismunandi tímum eða í mismunandi fjárhæðum.

Breytilegir vextir eigna og skulda geta einnig valdið áhættu vegna sveiflna ýmissa breytilegra vaxtaviðmiða, svo sem innlánsvaxta, LIBOR-vaxta og annarra mismunandi vaxtategunda. Starfsemi áhættustýringar beinist að því að hámarka nettóvaxtatekjur að því tilskildu að markaðsvextir fari saman við stefnu stjórnar og áhættuviðmið.

Heildarfjárhæð útlána sparisjóðsins sem ber fasta vexti nam 686 millj kr. í lok júní 2016 (2015: 659 millj kr.).

22.7 Verðbólguáætta

Sparisjóðurinn stendur frammi fyrir áhættu vegna verðbólgu á Íslandi þar sem eignir tengdar neysliverðsvísitölu eru meiri en samsvarandi skuldir. Allar eignir og skuldir með verðtryggingarákvæðum eru færðar með áföllnum verðbótum á hverjum tíma og verðbætur færðar í rekstrarreikning.

Heildarfjárhæð verðtryggðra eigna sparisjóðsins námu 1.715 millj kr. í lok júní 2016 (2015: 1.704 millj kr.) og heildarfjárhæð verðtryggðra skulda nam á sama tíma 1.694 millj kr. (2015: 1.733 millj kr.)

22.8 Gjalddeyrisáætta

Gjalddeyrisáætta er hætta á tapi vegna óhagstæðra hreyfinga á erlendum gjaldmiðlum. Stöðugt er fylgst með opinni gjalddeyrisstöðu í hverri mynt í eignasafni sparisjóðsins. Sparisjóðurinn stefnir að því að takmarka gjalddeyrisáætta og fylgist með henni í samhengi við heildar eigið fé sparisjóðsins.

Heildarfjárhæð eigna í erlendum gjaldmiðlum námu 60 millj kr. í lok júní 2016 (2015: 62 millj kr.) og heildarfjárhæð skulda í erlendum gjaldmiðlum nam á sama tíma 56 millj. kr. (2015: 54 millj kr.)

22.9 Rekstraráætta

Rekstraráætta er áhætta sem stafar af beinu eða óbeinu tapi sem á sér margvíslegar ástæður tengdar þróun rekstrarins, t.d. starfsmannamálum, tækni eða uppbyggingu sparisjóðsins. Ytri ástæður, aðrar en lána-, markaðs- eða lausafjárahætta, geta stafað af lagalegum kröfum eða almennt viðurkenndum verklagsreglum fyrirtækja. Rekstraráætta stafar af allri starfsemi sparisjóðsins og snertir allar einingar í rekstrinum. Markmið sparisjóðsins er að finna jafnvægi milli þess að lágmarka áhættu og tap og hámarka arðsemi án þess að útiloka frumkvæði starfsmanna. Stjórnendur þróa og útfæra reglur fyrir rekstraráætta innan hverrar einingar í takt við almenn áhættuviðmið sparisjóðsins.

22.10 Útlánaáhætta

Útlánaáhætta verður til með veitingu útlána. Fjárhæð útlánaáhattu í þessu tilliti kemur fram í bókfærðu verði eigna í efnahagsreikningi. Mótaðilaáhætta fylgir ýmsum öðrum fjáreignum, svo sem afleiðusamningum og markaðsskuldabréfum. Núverandi mótaðilaáhætta endurspeglast í bókfærðu verði þessara eigna í efnahagsreikningi. Sparisjóðurinn er einnig opinn fyrir mótaðilaáhattu vegna liða utan efnahagsreiknings eins og ónýttar yfirdráttarheimilda og veittra ábyrgða.

Stjórn sparisjóðsins setur almennar reglur um lánveitingar og ábyrgðir og ákveður lánastefnu sparisjóðsins. Stjórnin hefur eftirlit með lánamálum og ákveður útlánaheimildir sparisjóðsstjóra en stjórn setur mörk heimilda annarra starfsmanna. Stjórnin afgreiðir lánamál umfram heimildir sparisjóðsstjóra. Stjórn og stjórnendur sparisjóðsins sjá um eftirlit með öllum þáttum útlána, lánveitingum, tryggingum, samsetningu lánasafns og innheimtum.

Útlánasafni sparisjóðsins er dreift milli skuldara, atvinnugreina og landsvæða. Útlánasafni sparisjóðsins er stýrt þannig að enginn einn skuldari eða fjárhagslega tengdur hópur skuldara sé með stærra hlutfall útlánasafnsins en áhættureglur segja til um.

Þann 30. júní 2016 voru markmið sjóðsins að stórar áhættuskuldbindingar viðskiptavina færu ekki yfir 20% af eigin fé sparisjóðsins en hámarks áhættuskuldbinding einstaks viðskiptavinar eða tengdra aðila er 25% af eiginfjárgrunni skv. reglum um stórar áhættuskuldbindingar hjá fjármálfyrirtækjum. Þann 30. júní 2016 var engin áhættuskuldbindingar umfram 20%. Markmið sjóðsins er að heildarhlutfall stórra áhættuskuldbindinga fari ekki yfir 250% af eiginfjárgrunni. Samkvæmt reglum um stórar áhættuskuldbindingar má þetta hlutfall fara hæst í 400%.

Þann 30. júní 2016 voru 10 viðskiptamenn sparisjóðsins skilgreindir sem stórar áhættuskuldbindingar (2015: 14 viðskiptamenn) en reglum var breytt á árinu 2014 þannig að innstæður í fjármálfyrirtækjum teljast til stórra áhættuskuldbindinga en þær mega fara yfir 25% af eigin fé þó hæst í 500 milljónir en samt aldrei herra en eigið fé sjóðsins.

	Fjöldi	30.6.2016	30.6.2015
Stórar áhættuskuldbindinga vegna innstæðna í fjármálfyrirtækjum.....	1	358.572	254.471
Stórar áhættuskuldbindinga umfram 20% af eiginfjárgrunni.....	0	0	102.520
Stórar áhættuskuldbindinga á bilinu 10-20% af eiginfjárgrunni.....	9	744.485	772.830
Samtals.....	10	1.103.057	1.129.821
Hlutfall af eiginfjárgrunni.....		187,2%	241,9%

24. Samþykki árshlutareiknings

Árshlutareikningurinn var samþykktur á stjórnarfundi þann 31. ágúst 2016